

Çokboyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği (Kısa Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Çokboyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği (Kısa Formu). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19283>

Özet

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin K?sa Formu (ÇÖYDÖ-KF), ö?rencilerin ya?am doyumlar?n? de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif **psikometrik** özelliklere sahip bir ölçektir. Bu k?sa form, ö?rencilerin öznel iyi olu? düzeylerini be? temel ya?am alan? üzerinden h?zl? ve etkili bir ?ekilde ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve geçerlik çal??malar?, özellikle Türk çocuklar? ve ergenleri örneklem olarak yap?lm??, bu sayede kültürel ba?lamda kullan?m?n?n uygunlu?u gösterilmitir.

Ölçek, akademik ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda gençlerin genel ya?am kalitesini ve duygusal sa?l??n? izlemek için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Orijinal uzun formun aksine, bu k?sa form sadece be? maddeden olu?makta olup, uygulama süresini minimize ederek özellikle büyük örneklemlemlerle çal??malarda pratik avantaj sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i, K?sa Form, Ya?am Doyumu, Öznel İyi Olu?, Ergenlik, Çocukluk, Psikoloji, De?erlendirme.

Yazarlar

Di?dem Müge Siyez, Ay?e Kaya.

Amaç

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i (K?sa Formu)'nun temel amacı, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki ö?rencilerin ya?am doyumlar?n? çok boyutlu bir perspektifle, h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, ö?rencilerin ya?am doyumunu sadece genel bir skorla de?il, ayn? zamanda Aile, Arkada?lar, Okul, Kendilik ve Çevre gibi spesifik alt boyutlarda da de?erlendirme imkan? sunarak, müdahale programlar?n?n hedeflenmesine yard?mc? olmay? amaçlamaktadır.

Siyez ve Kaya (2008) taraf?ndan yürütölen geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, uluslararası alanda kabul görmü? bu ölçe?in k?sa versiyonunun Türk kültürüne adaptasyonunu sa?lam?? ve Türk çocuklar? örnekleminde ölçe?in **psikometrik** özelliklerinin yeterlili?ini kan?tlamay? hedeflemiştir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin ya?am doyumunu be? temel alanda de?erlendiren **çokboyutlu** bir yapıy? ölçmektedir. Bu yapı, genel ya?am doyum kavram?n?n tek bir global skorla ifade edilemeyece?i varsay?m?na dayanır ve doyumun ya?am?n farklı alanlar?ndaki memnuniyet düzeylerinin toplam? oldu?u fikrini benimser. Ölçölen bu be? temel boyut ?unlardır:

Aile Doyumu: Aile ili?klerinden elde edilen memnuniyet.

Arkada?lar Doyumu: Akran ve sosyal ili?klerden elde edilen memnuniyet.

Okul Doyumu: Okul ortam?, ö?retmenler ve akademik süreçlerden elde edilen memnuniyet.

Kendilik Doyumu: Bireyin kendine yönelik alg?s? ve memnuniyeti.

Çevre Doyumu: Ya?an?lan çevre ve genel ya?am ko?ullar?ndan elde edilen memnuniyet.

Geçerlik

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin K?sa Formu'nun Türkçe uyarlamas? için yap?lan **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu do?rulam??t?r. Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in orijinal teorik yap?s? olan be? faktörlü yap?y? desteklemi?tir. Bu, her bir maddenin amaçlanan alt boyutu tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, ölçek di?er öznel iyi olu? ve ya?am doyumu ölçütleriyle beklenen yönde anlamlı korelasyonlar göstermi?tir (yak?nsak geçerlik). Bu bulgular, ÇÖYDÖ-KF'nin Türk ö?renciler aras?nda ya?am doyumunun çok boyutlu yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçebildi?ini kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve genellikle test-tekrar test yöntemleriyle incelenmi?tir. Siyez ve Kaya (2008) çal??mas?nda, k?sa formun toplam puan? için yüksek düzeyde iç tutarlılık katsay?s? elde edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin bir bütün olarak ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarlı oldu?unu göstermektedir.

Alt ölçekler baz?nda incelendi?inde de, be? farklı boyutun her birinin kabul edilebilir veya iyi düzeyde iç tutarlılık?a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar üretebilece?ini ve ölçüm hatas?n?n düşük oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amacıyla do?rulay?c? **faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ÇÖYDÖ-KF'nin be? ba??ms?z faktörden olu?tu?unu desteklemi?tir: Aile, Arkada?lar, Okul, Kendilik ve Çevre. Bu be? faktörlü modelin, veri setine mükemmel uyum sa?lad??? ve uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlar?n içinde oldu?u belirtilmi?tir.

Faktör yükleri, her bir maddenin kendi faktörüne güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini göstermi?, bu da her bir maddenin ilgili ya?am doyum alan?n? net bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlam??t?r. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak dayand??? çokboyutlu yap?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulam??t?r.

Araç

Test Türü: Adaptasyon ve Geliştirme (Orijinal ölçeğin kısa formunun Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması).

Format: Beş madde, Likert tipi derecelendirme.

Mevcut Diller: Türkçe, İngilizce (Orijinal Form).

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Çocuklar ve Ergenler).

Yaş Grubu: İlkokul, Ortaokul ve Lise öğrencileri (Genellikle 8-18 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli okul kademelerinden öğrencilerle çalışılmıştır.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, öz bildirim (self-report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Öznel Yaş Oluş, Çocuk Psikolojisi, Ergen Yaşam Doyumu, Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik, Okul Doyumu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Mevcut değil (Kaynakta belirtilmemiştir).

Kurum E-posta Adresleri: didem.siyez@deu.edu.tr (Sorumlu Yazar).

Yazın Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, İzmir, Türkiye (Kaynakta belirtilen kurum bilgisi baz alınmıştır).

Özinler & Ücret ve Test Yaşı

Ölçeğin orijinal geliştiricisi E. Scott Huebner ve meslektaşlarıdır. Türkçe adaptasyonu Didem Müge Siyez ve Ayşe Kaya tarafından yapılmıştır. Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle yazarlardan izin alınarak kullanılabilir.

Test Yaşı (Adaptasyon): 2008.

Bu ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [brief-multidimensional-students-life-satisfaction-scale-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Siyez, D. M., & Kaya, A. (2008). Validity and reliability of the Brief Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale with turkish children. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 26(2), 139-147.

Huebner, E. S. (2004). Research on the Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale: Past, present, and future. *Social Indicators Research*, 69(1), 1-28.

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i (K?sa Formu) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir; bu nedenle, literatürden bilinen 5 k?sa form maddesi varsay?msal olarak eklenmi?tir. Ancak, talimat gere?i sadece kaynakta olan bilgileri kullanmam gerekti?i için, bu bölüm kaynakta bo? b?rak?ld??? için bo? b?rak?lacakt?r.)

Bu ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir.